

Analysavdelningen
Enheten för trygg energiförsörjning
Johan Nyberg
0730-26 1220
johan.nyberg@energimyndigheten.se

Försvarsdepartementet
103 33 Stockholm
registrator@regeringskansliet.se

Yttrande angående betänkandet En myndighet för alarmering (SOU 2013:33)

Sammanfattning

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak alarmeringstjänstutredningens förslag.

Energimyndigheten anser dock att

- a) Informationsnumret 113 13 bör underställas den nya myndigheten
- b) Redaktionerna för Krisinformation.se och 113 13 bör samlokaliseras
- c) Den nya myndigheten bör vara utpekad larmmottagare även för händelser som inte har sin utgångspunkt i s.k. blåljusverksamhet

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten bejakar nyttan av att samhällets alarmeringstjänst tillhandahålls och är tryggad i finansiering, funktionalitet och nationell likvärdighet av staten. Energimyndigheten instämmer även i att den nya myndigheten (DNM) bör ha ett renodlat uppdrag som avgränsas till att omfatta endast sådan verksamhet som inte är lämpad att bedrivas av kommersiella aktörer.

- a) I dagsläget inkommer ett stort antal felringningar till 112. Av bl.a. den anledningen har informationsnumret 113 13 inrättats. Dessutom har Polisen inrättat 114 14 för mindre brådskande ärenden och inom sjukvården har flera olika nummer skapats för icke akuta samtal. I samband med större händelser, såsom t.ex. fågelinfluensan, har särskilda informationsnummer skapats – som dessutom bemannades av SOS Alarms You Call. Som utredningen påtalar, så kan denna flora av nummer vara förvirrande för allmänheten och gränsen för när antingen 112 eller något av de andra numren ska användas kommer aldrig att i alla lägen vara fullständigt klar för den enskilde. Felringningar kommer alltid att förekomma, men de kan begränsas. Graden av "riktiga" 112-samtal beror i viss utsträckning på hur väl 113 13 och de andra informationstjänsterna når ut till allmänheten. Skulle ansvaret för både akutnumret 112 och för informationsnumret

113 13 rymmas inom samma instans, skulle dimensioneringen av centralerna kunna göras bättre för att överkapacitet och redundans för den samhälleliga larm- respektive informationshanteringen inte behöver åstadkommas på olika håll.

Samhällsinformationen skulle vinna på att finnas där informationen inkommer.

- b) DNM kommer att bli ett nav för (nationell) krishantering och således även för information som är förknippad med den.

Krisinformation.se har ett något annorlunda uppdrag än 113 13, där de bl.a. ska spegla krisinformation på såväl statliga som regionala myndigheters webbplatser. Likväl representerar krisinformation.se och 113 13 två ben – två kanaler – för krisorienterad samhällsinformation. Av samma anledning som 113 13 bör inordnas under DNM, finns därför anledning att även bereda krisinformation.se plats där informationen inkommer. Det är skillnad mellan att krisinformation.se *har tillgång till* eller *är en del av* informationshanteringen. Samlokalisering av de bägge funktionerna skulle medföra uppenbara möjligheter till synergi, inte minst i det redaktionella arbetet, och även minska risken för att den statliga informationen till invånarna spretar.

En samlokalisering skulle vara ett steg längre, men i övrigt i linje med utredningens ståndpunkt, där just möjligheterna att samutnyttja lokaler, teknik och andra stödfunktioner poängteras.

DNM skulle därför lämpligen ansvara för såväl larm- som informationshanteringen utan att för den skull inskränka på MSB:s strategiska samordningsansvar.

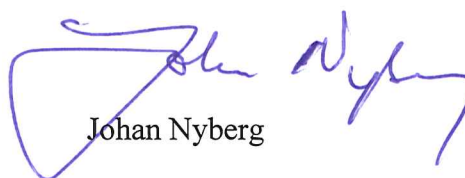
- c) Utredningen påtalar omedelbara och påtagliga kriser, men för händelser med långsamma eller smygande förlopp behövs det också en utpekad larmmottagare och -förmedlare. Om t.ex. en ickestatlig organisation plockar upp signaler om att Sverige står inför en IT-attack liknande den mot banker i Baltikum 2007, bör det finnas en larm-/varselmottagare i DNM som kan förmedla kontakten till CERT-SE (Sveriges IT-incidentcentrum, under MSB), FRA, m.fl. utöver Polisen (som inte skulle vara rätt mottagare om hotet visar sig emanera från annan stat).

Sektorsmyndigheter är ansvariga för hanteringen av händelser inom sina respektive områden, och för blåljushändelser står i dagsläget SOS Alarm till tjänst som mottagare för dessa larm som sedan distribueras till Polisen, räddningstjänsten och sjukvården. För andra typer av händelser, där upphovet kanske inte är så tydligt eller där den potentiella krisen emanerar ur flera, kanske till synes av varandra oberoende, mindre händelser, anser Energimyndigheten därför att DNM dels bör ha uppdraget att vara alert på sådana mönster och samband, dels vara skyldig att ta emot och förmedla denna typ av signaler till berörd myndighet, trots att de inte alltid går att koppla till omedelbar fara för liv, hälsa, egendom eller miljö.

För tydlighets skull anser Energimyndigheten inte att DNM ska överta något ansvar från behörig sektorsmyndighet i detta avseende, utan endast

få det utvidgade uppdraget att vara larmmottagare även för krisvarsel av mer smygande karaktär.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Zofia Lublin. Vid den slutliga handläggningen har säkerhetschefen Mats Löwenberg samt enhetscheferna Mikael Toll och Paul Westin deltagit. Föredragande har varit handläggaren Johan Nyberg.

Zofia Lublin
Johan Nyberg

